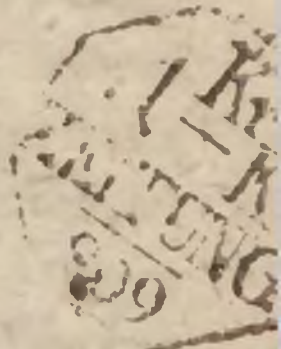

W ŚRODĘ DNIA II. PAŹDZIERNIKA 1809.

Wojsko Sprzymierzone, w kwaterze głównej w Krakowie d. 7 Października 1809 roku. Sztab Generalny.

ROZKAZ DZIENNY.

Miło jest J.O. Xciu, Naczelnemu Wodzowi, podać do wiadomości wojsku, pod jego rozkazami zostającemu, że ta część towarzyszeń broni, którą los winney świata stronie walczyć przeznaczył, pokazała przez dzieło i świetne postępowanie, że Polak nigdzie nieprzełatale ubiegać się o sławę imienia swojego, i o względy Wielkiego Napoleona wskrziesić i odczynić naszej.

Dywizya Polska w Hiszpanii pod dowództwem Jen. Verla stojąca w Consuegra, odebrawszy dnia 23 Lipsa r. b. rozkaz do marszu, podzieloną została na dwie brygady, i pierwsza złożona z Pułku 4go i batalionu 1go Pułku 7go piechoty, pod kommandą Pułkownika Sobolewskiego ruszyła pod Tallavera de la Reina na spotkanie korpusów Jenerałów nieprzyjacielskich, Cuesta i Artur Wellesley. Bitwa ta bardzo pomyslna dla Króla Katolickiego, osobście dowodzącego w tym dniu pierwszym i czwartym korpusem wojska Francuzkiego, nie mało przyniosła zaszczytu brygadzie Polskiej,

która do 9tej godziny w wieczor, przeciwko kawalerji manewrując okryła się sławą, tak przez dobre prowadzenie naczelników, iak i walecznych podkommandnych działania, a niestraciwszy i 100 ludzi w rannych i zabitych, dzielnie się do wygranej przyczyniła. — Brygada 2ga złożona z Pułku 9go i batalionu 2go Pułku 7go piechoty, pod dowództwem Pułkownika Xcia Sułkowskiego, udała się do Toledo, dla zastonienia tegoż miasta od napusci nieprzyjaciela: próżne były usiłowania Jenerała Hiszpańskiego Wenegas chcącego opanować to stanowisko, oddział z 200 ludzi pod kommandą Podpułkownika Zdzitowieckiego odparł silnie pułk jazdy nieprzyjacielskiej, który w nacieraniu rzekę w pław przepłynawszy, w krotce tymże samym sposobem, ze stratą szukać musiał ocalenia. Pod czas tego oblężenia dystryngwowali się szczególnie Podpułkownicy Grotowski i Zdzitowiecki.

Dnia 9go Sierpnia dywizya Polska złączwszy się w całości z korpusem 4tym wojsk Francuzkich, atakowała nieprzyjaciela oblegającego Toledo, i wyparłszy go zewsząd, do cofania przymusiła: Wojsko Hiszpańskie ustępując, pierwey do Aranjuez, wzięło potym

nader mocne stanowisko pod wsią Almonacid, w samku na górze przez Maurow zbudowanym. — Dnia 11go Sierpnia dywizya Polska pod dowództwem Jenerala Verle, wraz z korpusem 4tym prowadzonym naczelnie przez Jenerala Sebastiani, ruszyła pod Almonacid i w pierwszey linii prawe zaięła skrzydło. Batalion 1wszy Pułku 9go z nadstawionym bagnetem rozpoczął tę pamiętną bitwę, a na pierwszym zaraz wstępie Grenadyer Maciey Pociewicz z kilku osobnikami zdobył armatę w pośród szeregów nieprzyjacielskich. Tymczasem Pułk 4ty i 7my, pierwszy prowadzony przez Podpułkownika Zambrzyckiego, a drugi przez Pułkownika Sobolewskiego frontem na górę postępowały na najokropniejszy ogień nieprzyjaciela.

Pułkownik Sobolewski kazawszy uderzyć do ataku opanował w momencie to prawie niedostępne stanowisko; w ten czas kulą uderzoną, poległ na łonie zwycięstwa i chwwały, a oddając już ostatnie technienie, tak drugi Sparanńczyk zawołał na swoich: *to nic, naprzod dzieci! naprzod!* tak zostawując wielki przykład i smutek nientulony w korpacie, ten oficer wielkich nadziei, równie szanowany jest w woysku, jak i przez samego Króla Hiszpańskiego. — Klęska nieprzyjaciela jest bardzo znaczna w tej bitwie, w której miał 35,000 ludzi, przeciw 12,000; stracił 28 dział (z tych 8 zdobytych przez dywizyą Polską) wszystkie amunicyje i bagaże dwoch Jenerałów z branych w niewolę, sto kilkadziesiąt oficerów i 5000 jenców. Z naszej strony, oprócz Pułkownika Sobolewskiego i Podpułkownika Sielawieckiego poległych w boju, których z innymi okrążyli się chlubaemi bliźnami, Podpułkowie Łuba i Zambrzycki, a wielu innych oficerów i żołnierzy, których lista zbyt jest wielka do umieszczenia tutaj sobie męstwem

drogę do nagród wojskowych, stali się zaszczytem woyska i narodu swego

Król Jmć Katolicki, w nagrodę (poniesionych trudów, kazał umieścić dywizyą Polską w Toledo i okolicach, dla dania iey użyć zasłużonego spoczynku.

*Fischer, Jeneral Brygady
Szef sztabu Jeneralnego.*

Lista Officerow, Podofficerow, i żołnierzy, którzy się szczególniey dystyngwowali w batali i pod Almonacid, i w części są podani do krzyża legii honorowey.

Pułk 4ty.

Officerowie.

1. Ignacy Zambrzycki, Podpułkownik.
2. Ignacy Bronisz, Kapitan.
3. Jozef Mazowiecki, detto.
4. Faustyn Chamski, detto.
5. Dymitry Kuskowski, detto.
6. Szymon Senger, detto.
7. Bonifacy Radziwiński, detto.
8. Woyciech Madaliński, Porucznik.
9. Kajetan Zambrzycki, detto.
10. Eustachi Chełmiński, detto.
11. Wincenty Ubysz, detto.
12. Karol Gygowicz, Szef sztabu chirurga.
13. Woyciech Osiecki, Podporucznik.
14. Hipolit Kiciński, detto.

Podofficerowie i Żołnierze.

1. Jan Kosinski, Sierżant starszy.
2. Andrzej Łączewski, detto.
3. Stanisław Kłobukowski, detto.
4. Jozef Sciborek, detto.
5. Floryan Niski, detto.
6. Antoni Bronisz, detto.
7. Mateusz Kremisz, Kapral.
8. Antoni Gutowski, detto.
9. Jozef Domański, detto.

10. Mateusz Wróński, . . . detto.

Pułk 7my.

Officerowie.

1. Stanisław Łuba, . . . Podpułkownik.
2. Jakub Truskowski, . . . Kapitan.
3. Antoni Oranowski, . . . detto.
4. Longin Kamiński, . . . detto.
5. Pius Kozuchowski, . . . detto.
6. Bogusław Aug. Mieszkowski, detto.
7. Michał Parys Adjut. Major Porucznik.
8. Adam Bojanowicz, . . . Porucznik.
9. Józef Kamiński, . . . detto.
10. M. Xymilian Kamiński detto.
11. Paweł Radzicki, . . . detto.
12. Ignacy Parczewski, . . . detto.
13. Jan Finnan, ... detto.
14. Edward Mankowski, . . . Podporucznik.
15. Oufry Urbanowski, . . . detto.
16. Wincenty Dobczyński, detto.
17. Józef Sikorski, ... detto.

Podofficerowie i Żołnierze.

1. Józef Nowakowski, Adjutant Podofficer.
2. Piotr Irszankiewicz, Sierżant starszy.
3. Franciszek Truskowski, detto.
4. Wawrzyniec Lemański, ... detto.
5. Piotr Hofman, ... Sierżant.
6. Franciszek Bakulski, ... detto.
7. Leonard Bogdański, ... detto.
8. Karol Liebman, ... Kapral.
9. Stanisław Trzeszyński, ... detto.
10. Jan Ryszowski, ... Grenadyer.
11. Krzysztof Stefański, ... Fizylier.
12. Jan Jakubowski, ... detto.

Pułk 9ty.

Officerowie.

1. Rafał Kierski, ... Kapitan.
2. Ignacy Remysławski, ... detto.
3. Michał Jasiński, ... detto.
4. Paweł Muchowski, ... detto. Kwaterm.
5. Walenty Zawadzki, ... detto.

6. Józef Zboński, Adjut. Major Porucznik.

7. Franciszek Paczkowski, Porucznik.
8. Stefan Marczyński, ... Porucznik.
9. Jan Czarnecki, ... Podporucznik.
10. Edward Hauman . . . . . detto.
11. August Kunowski, ... Chirurg.
12. Fryderyk Baum, ... detto.

Podofficerowie i Żołnierze.

1. Tomasz Węcki, ... Sierżant starszy.
2. Józef Lesiński, ... detto.
3. Jan Smoliński, ... Sierżant.
4. Franciszek Wacławek, Kapral od granad.
5. Jan Zapokki, ... detto od woltyzierow.
6. Kazimierz Poczewicz, Grenadyet.
7. Jakub Lesniński, ... detto.
8. Łukasz Dąbrowski, ... detto woltyzier.
9. Piotr Ziotecki, ... detto.
10. Jan Kaczyński, ... Fizylier.
11. Paweł Płocki, ... detto.

Artylerya.

1. Antoni Kamiński, Kapitan.

Zgodno z raportami dowódców korpusów.

Fiszler, Generał Brygady, Szef sztabu Generalnego.

Wypis z listu pisanego do familii przez W. Zambrzyckiego, Szefa 2go batalionu pułku 4go, kawalera orderu krzyża wojskowego.

Z Toledo d. 20. Sierpnia.

"Dnia 9 Sierpnia przybyliśmy w odśiecz 1,200 naszym, męnie kilkanaście dni obleżenie pod komendą Popłkownika Gotowskiego wytrzymującym. Odpartym nieprzyjaciela i przeszedłszy Tagos, przymusiłmygo ważne opuścić pozycje, między górami Toledo otaczającymi, zająwszy stanowisko i tak dywizya Jen. Sebastiana stanęła w Nambroce, wśródku dywizya nasza w Burgillos, a prawe skrzydło z dywizyą Namićką Jenerala Loyal w

Aries. 36 godzin staliśmy w tej pozycji, gdy nakoniec dnia 11go b. m. ruszyliśmy o godzinie czwartej rano naprzód w tym porządku. Dywizya Jenerala Sebastiani, trzymała lewe skrzydło, nasza prawa pod kommandą Jenerala Verle, a Niemiecka formowała rezerwę. Nie u- szliśmy mili Polskiej, zastaliśmy nieprzy- aściół w porządku naywiększym, zajmujących niedobyte pozycye w okolicy Almonacid; tu ciągle wytrzymaliśmy kilka godzin w ogniu, odbierając góry jedna po drugiej, z niezmierną stratą nieprzyaściół. Bitwa ta kosztowała nas bardzo wiele; w początku iey pułk siódmy stracił Pułkownika Sobolewskiego na czele swe- go regimentu. Strata ta, jeżeli jest wielką dla regimentu, jest rownie wielką dla kraju. Wspo- mniony bowiem officer sztabowy pełen talen- tow wojskowych, mógł kiedyś uświetlić chwale oyczynę; słowem powiem, że to był drugi Jasiński, który zginął na Pradze. U te- goż samego regimentu Podpułkownik Łuba miał nogę strzaskaną. Pułk 9ty prowadzony przez Xcia Sułkowskiego stracił Podpułkownika Siel- skiego, wytrzymał dzielny atak kawaleryi Hiszpańskiej. Uformowawszy czworogran Pułk czwarty, którym ja kommanderowałem dla nieprzytomności innych sztabś officerow od dwóch nieźle złożonych chorobą, nie stracił nad iednego officera w zabitych, a ośmiu ran- nych. Wytrzymałem dwa ataki kawaleryi, iednym batalionem uszykowawszy czworogran, a drugi poitawiwszy w linii; pułk siódmy ma ośmiu zabitych i 16 rannych; pułk 9ty, trzech zabitych i siedmiu rannych. Żołnierzy w pro- poreyą officerow nadzwyczajnie mało stracili- śmy; wystawieni blisko przez godzinę na o- gień kartaczowy na pół wystrzału karabinowe- go, staliśmy niewzruszeni bez wystrzału. Ko-

niec bitwy dotknął i mnie; kula bowiem ar- matna przeszedłszy po nad lewym ramieniem, zwała mnie z konia, na pół godziny odia- wszy mi przytomność, podarła na mnie man- dur, kamizelkę i chustkę na szyi, pół cala bli- żej byłaby mi głowę zdięła. W końcu bi- twy byłem przymuszony kommanderować ca- łą brygadą, po śmierci Pułkownika Sobolew- skiego. — Pierwsza ta i tak straszna czynność nieznaną od woyska naszego przekonała mnie o waleczności Polaka. Officerowie nasi, któ- rych w duszy miałem za niedoświadczonych, przekonali mnie o ich mężstwie i przytomności; nie będę ich wyliczał w szczegółach, gdyż arkusz papieru zapiszoby trzeb; wspomnę tylko o Jpanu Grygowiczu, sztabś doktorze naszym, który w pośród gradu kul nietylko, że się ~~zatrudniał~~ opatrywaniem ogólnie ran- nych, ale w wielu okolicznościach zastępował miejsce czynnego officera. Ziarna krew i roz- sądne rozporządzenie Jenerala Verle, komman- derującego naszą dywizyą nie jest do wypo- wiedzenia. Strata nieprzyaściół naszych tak była wielka i ucieczka nieporządna, że wszy- kie ammunicye i armaty na placu zostawili. Nie wspominam o innych dwóch dywizyach w tej czynności; dawnieyszą bowiem okryci słą- wą nie dają się nigdy upośledzić. „

Wypis z rękopismu, pod tytułem Histo- rya oblężenia Wiednia. (*) Rozdział III. (z Pamiętnika Nru V. przez W. L. Osin- skiego wydawanego.)

Dzień następujący po zwycięztwie, w którym się używa owocu trudów i niebezpie- czeństw, tyle jest przyjemnym dla wodza i żoł- nierza, ile chlubnym i świetnym sam dzień zwycięztwa. Woyska chrześciańskie, a bar-

(*) Rękopism ten w języku Francuzkim, jest dziełem Aloizego Orchowskiego, Adwokata przy Sądzie Appel. Xięstwa Warszawskiego.

dziewy jeszcze ocaleni mieszkańcy Wiednia, dziłili tę dwoiaką radość. Xiążęta, wodzowie, lud cały nazywał Sobieskiego wybawcą Wiednia. Król wspaniałomyślny, z nierozdzielną od prawdziwej zasługi odpowiedział skromnością, że zaszczyt ten wspólnie należał tyłu wielkim wołownikom.

List który Jan III nazajutrz po bitwie pisał do Królowej, żony swojej, wyraża doskonale uczucia jakimi, dusza jego w owczas napełniona była. Pismo to, dzieło krótkiej chwili, jaką mu zostawiały trudy wojenne, ma wprawdzie ślady pośpiechu. Lecz jakiegokolwiek jest, powinno zawsze mieć miejsce w historyi, jako dowód oznaczony cechą niezawodności. List ten datowany jest z namiotu Wielkiego Wezyra.

” Dzięki niech będą Bogu zastępów, że udzielił narodowi naszemu zwycięstwo ich wale, jakiej mało jest w dawniejszych wiekach przykładów. Zwyciężony, pierzchaający w nieładzie, nieprzyjaciel opuścił pole bitwy, i szanice pod miastem okryte trupami. Cała artylerya, i łupy niezmiernie dostały się w ręce nasze. Sam proch, milion wartości przechodzi. Mnóstwo wielbłądów, wołów, baranów, stało się zdobyczą mężstwa żołnierzy naszych. Liczba jeńców i zbiegów, którzy z bogatym rynszunkiem, sami się do nas udają, tak jest wielka, że na ich widok, przerażeni mieszkańcy Wiednia, ulękli się powrotu nieprzyjaciela. Powiększyło tę boiaźń wysadzenie na powietrze znacznej części prochów, przez nieroztropność naszych. ”

” Kara Mustafa umknąwszy z jednym tylko koniem, i z tym co miał na sobie, zostawił mię dziedzicem niezmiernych po sobie bogactw, co tak się stało: Kiedym ścigał nieprzyjaciela aż do tego obozu, pragnąc znaleźć samego Wielkiego Wezyra, który jednak nie sądził

za rzecz przyzwoitą czekać na moje przybycie, jeden z jego sług przybiegł prosto do mnie, i przewodniczył mi, aż do jego własnych namiotów, których obwód równał się obszerności miast naszych Lwowa lub Warszawy. Buńczuki, znamiona powagi, chorągiew Mahometa, którą przy rozpoczęciu kampanii z rąk samego Sultana odebrał, są zdobyczami naszymi. Posyłam dziś tę chorągiew do Rzymu, przez Sekretarza Talanti. Znaleziono w namiotach Wezyra znaczną ilość drogich kamieni, których wartość daleko jest większa, niż owych które mi przyniosło zwycięstwo Chocimskie. Kilka puharów, i kubków, wysadzanych rubinami i szmaragdami, tysiącami dukatów szacowane być mogą. Nie powiesz więc do mnie, jak zwykły mawiać żony Tatarów, gdy widzą powracających swych mężów z próżnymi rękami: nie jesteście mężczyźni, bo powracacie bez zdobyczy. — W samej rzeczy, kto chce opatrzeć się w łupy, powinien iść pierwszy do ataku. Żołnierze moi, mają teraz w złoto oprawne Damaseńskie szable, i pełno rzeczy kosztownych. Koń paradny Wielkiego Wezyra, bogato jak na turnieju przybrany, stał się moją własnością. Przeszły Pan jego, nie miał czasu użyć go do ucieczki, chociaż mu był pod ręką. Kiyaya, czyli pierwszy wódz po Wezyrze, nie był tak szczęśliwy, poległ na placu bitwy z wielu baszami. Noc nie pozwoliła nam daley ścigać Muzułmanów. Należy im jednak oddać sprawiedliwość; bronili się dobrze, nadewszystko janczary. w szanicach ucierpieli najwięcej. Kiedy jedna ich część odpierała z zaciętością napadających, druga satormowała do miasta z największym zapałem. ”

” Liczba oblegających wynosiła do 300,000, samych namiotów 100,00 rachować można. Każdy z naszych wołowników, opatrzył się w łup do upodobania, mieszkańcy na-

wet miasta idą wraz z zwyciężkim żołnierzem po zdobycz, i mamiam że to jeszcze do ośmiu dni potrwa."

"Barbarzyńcy w ucieczce zamordowali wielu mieszkańców, poymanych w Austrii, i wiele nawet własnych żon z sobą przyprowadzonych. Wczoraj widziałem dziecię, estery latu mające, któremu aż do usz głowę prześięto. Zastęziono nawet strusia na piękniejszego, którego Wezyr zabić kazał, aby się nam nie dostał; — taka była wściekłość zwyciężonych."

"Trudno jest wystawić obraz przepychu i zbytku w obzi. Kara-Mustafy. — Obszerne obwód jego namiotów nakształt małego miasta, zamykał w sobie, łaźnie, fontanny, kanały, ogrody i zbior rozmaitych zwierząt i ptactwa. — Nie można było zachwycić papugi nadzwyczajnej piękności, która wolno latała." —

"Byłem dziś w mieście, widziałem iż dłużej nad pięć dni wytrzymać już oblężenia nie mogło. Przygotowania do szturm, zdawały się przechodzić się ludzką. Zburzenia z sąsiedzone miastami, kupy gruzów, sztuki oderwanych murów, wystawiają przerażający widok; wszystko oznacza najsmutniejszy stan oblężonych."

"Wczoraj bitwy wczorajszej, Wielki Wezyr, zgromadził największą siłę przeciw prawemu skrzydłu będącemu pod moją komendą; musiałem długo z nim walczyć, nim lewe skrzydło i środek armii, mogły uskutecznić potrzebne obroty, dla dania mi pomocy. Wczoraj najzaciejszego boju, złączył się zenną Elektor Bawarski, Xiążę Waldeck, i wielu Xiążąt Niemieckich. Odbierałem od wszystkich mił dowody przychylności; officerowie i żołnierze wciąli bezprześlannie: oto nasz Król, Elektor Saski, i Xiążę Lotaryński odwiedzie-

li mię tego poranku; nie mogłem wczoraj mówić z niemi, gdyż byli na końcu lewego skrzydła, gdzie wysłałem kilka kompanii naszych husarów pod dowództwem Marszałka nadwornego Lubomierskiego. Później przybył do mnie Gubernator Wiednia, Hrabia Staremberg, na czele wszystkich klas ludu. Trudno jest wyrazić czułość Wiedeńczyków; wszyscy śnęli się do mnie, wpośród okrzyków: Niech żyje nasz zbawca! Byłem we dwóch końcach, wszędzie znalazłem niezmierny tłum ludu, i też same odgłosy: "Pozwol wolać, ucałować tę rękę zwyciężką," i t. p. się przynajmniej dotknąć szaty mojej. Na próżno wzywałem officerów Niemiec, ażeby ułać mogły okrzyki. Gdy po obiedzie u Gubernatora, udałem się do obozu, led wyszedł z mną z murów miasta, z temiż samemi oznakami radości i uszanowania."

"Cesarz mi donosi, że o kilka tylko mil jest oddalony odemnie; lecz nie mam nadziei widzieć się z nim tą razą, gdyż nie tracę czasu, zamysłam udać się za nieprzyjacielem."

"Strata z naszej strony nie jest wielka; ale niestety! w liczbie poległych znajduję się, nasz Podskarbi nadworny Modzelewski, i syn Kasztelana Krakowskiego, młody Stróża Potocki, o którym bez wylania łez wspomnieć nie mogę! Cesarscy oplakują śmierć Xięcia de Croy, którego brat ranny, i stratę wielu innych."

"Znany kapucyn, Marek Aviano, który nieprześliwie całował mię i do serca przycisnął, mówi: iż w czasie bitwy, widział białego gołębia, krążącego nad wojskiem chrześcijańskim. Xiądz ten wyjechał teraz do Węgier, ścigając niewiernych. Gdy Wielki Wezyr poznał iż już nie mógł się utrzymać na placu bitwy, przywołał dwóch synów swoich, i uściskawszy ich ze łzami, rzekł do Chana Tatar-

skiego: " Ocsłay raczyś jak mążesz, oddaię to twoiey roztropności i zręczności. " Znamy dobrze Króla, odpowiedział Xiążę Tatarski, nie masz już nic do czynienia przeciw niemu, myślny raczy o sobie samych, " i wszyscy razem w usieczce ocalenie znaleźli. "

„ Przeprowadzają w tym momencie wielką liczbę wozów Tureckich, ładownych prochem i ołowiem; zdaje się, że im teraz zupełnie zbywa na ammunicyi, nie wiem jak do nas strzelać będą. Donoszą mi także o zabranii 20 dział, które Turcy zostawili w drodze. "

„ Wkrótce wychodzimy do Węgier; spodziewam się doścignąć nieprzyjaciela blisko Strygonii, jeżeli Bóg dozwoli. Elektorowie Saski i Bawarski przyrzekli mi, iż wszędzie pójdą z nami. Z przyczyny wielkich upałów, musimy o dwie mile przynajmniej oddalić się od boiowiska, aby uniknąć zarazy. "

„ Piszę do króla Francuzkiego, jako do monarchy Chrześcijańskiego, donosząc mu o zwycięstwie ocalającym chrześcijaństwo. Syn nasz okazał odwagę do zadziwienia. Nie odstąpił mi na chwilę, i mimo nadzwyczajnych trudów, jest zdrow i pełen ochoty. Landgraf Heski złączył się z nami; połączone teraz woyska nasze, równają się liczbie owych które Godfryd de Bouillon, prowadził kiedyś do Azyi na odzyskanie ziemi świętej. Zwyciężony nieprzyjaciel, nie więcej nie ocalił prócz życia, zostawiając na polu bitwy wszystkie chorągwie, i niezliczone bagaże. Niech się cieszy chrześcijaństwo, i dzięki niech składa najwyższemu, że niedozwolił niewiernym, aby się z nas naigrawali, pytając, gdzie jest wasz Bóg? "

(Reszta potem)

Z Paryża d. 22. Września.

Za wyrokim Cesarza będzie woysku wypłacony żołd za miesiące Lipiec, Sierpień aż

do 15 Września.

Do gwardyi Cesarskiej czynią znova zaciągi. Jenerał dywizyi Senarmont, który dowodzi artyleryą Francuzką w Hiszpanii, dał w liście do Wielkiego Xcia Badeńskiego najlepsze świadectwo artyleryi Badeńskiej, że się dobrze sprawiła w bitwach pod Talarą i Almonacid.

Amerykańskie pisma czynią uwagę, że posłem, którego Anglija zamysła do Ameryki wysłać, jest P. Jackson, który zrobił prolog do tragedyi Kopenhagskiej.

Dla podniesienia kunsztów będą w Rzymie corocznie wystawiane dzieła kunsztu, do czego ubiegać się nawet będą mogli cudzoziemcy.

Radey Hormayer i Roschmann, którzy z Tyrolu powrócili, udali się do Cesarza Franciszka do Totis, dla uzalenia się na postępowanie wielu jenerałów i urzędników w Tyrolu.

Wiersz na pochwałę naszego woyska przez naszego Sekretarza poselstwa Desaugiers w Kopenhadze, otrzymał wyznaczoną w Bordeaux nagrodę za poezję.

Pisma nasze mówią, że Cesarzowa Austryjska jest tak bardzo chora, że opatrzona już została wszystkimi Sakramentami.

Z Bordeaux piszą, iż przeszło tamtędy do Bajony wiele Cesarzkich koni i ekwipażów.

Cesarz darował Radey stan i Prefektowi morskemu w Brest, Jenerałowi Caffarelli majorat czyniący 10,000 fr. dochodu w Pomeranii Szwedzkiej.

Podług listów z Strazburga pod d. 17. rzuciło przez to miasto wiele urzędników z wydziału spraw zagranicznych do ministra Champagny do Altenburga.

Hollenderski Jenerał Jansens, byłby rzędca

przyładka !Dobrey nadziei, przejeżdżając przez Włochy przedstawiony był Wielkiej Xżny Toskańskiej.

Korweta la belle Etoile przybyła w 28 dni z Gwadellupy do portu Passage, i przywiozła przeszło za milion osadowych towarów.

Lord Chatam żył wczasie bawienia swoiego na wyspie Siid.- Beweland z zbytkiem Azjatyckim. Codziennie dostawał z Anglii świeże żółwie na supę.

Austryacy opuścili port Fiumy i zajęły go Francuzkie wojska.

Wojsko pod Antwerpnią dostało 10,000 serdutów i przysłano mu z Holandyi milion ładunków.

Dziennik państwa mówi, że nie zprawdziła się pogłoska, iakoby Cesarz posłał z powinszowaniem imienia do Cesarzowej (Austryackiej). Tenże dziennik umieścił następujący artykuł z Wiednia pod d. 12 Września:

” Dziennik Publicysta należy do Francuzkich dzienników, które często umieszczają niepewne doniesienia o naszym kraju. Korrespondenci tego pisma, którzy źle znają interesy Austryi, mówią wiele o zawziętości Arcy Xcia Karola. Xżę ten okazał jednak z wszystkich Xiążąt Cesarzkiego Domu najwyższy charakter, jedynącego mu największy szacunek, w ckończnościach, które poprzedzały terazniejszą wojnę. Użyto wszystkich sposobów, iakie tylko wymyślić można było, do nakłonienia go do kroków, które sprzeciwiały się jego sposobowi myślenia; postąpiono nawet tak da-

leko, że przekupiono otaczające go osoby. Jest to Minister Zichy, który Austryi i Arcy Xciu Karolowi zrobił tę złą przysługę: powtarzano u sławicznie temu Xciu, że Francya tak mało wojska ma do odporu, iż pomysłność wojny nie może być wątpliwą i t. d. Tak pozornym powodom nie mógł się dłużej opierać; z niechęcią jednak rozpoczął wojnę przeciw Francyi. Po bitwie pod Ratysboną okazał zaraz chęć do pokoju, i zawsze przy niej obstawał. Po rozeymie Znaimskim złożył dowództwo nad wojskiem, ponieważ widział, że wszystkie przystępy prawdziwie do dworu zagrozdziłi ei sami ludzie, którzy płatai są od Anglii i k-órzy zyskują pieniądze przez rozszerzanie kłamstwa i oszukaństwa, które to mocarstwo tak wielki ma interes utrzymywać na stałym ładzie. Oprocz wiadomego już pod dniem 16 Sierpnia rozkazu dziennego, wydał Cesarz Franciszek drugi, tyczący się przedłużenia rozeymu. Jego Cesarzsko Austryacka Mość oświadcza w tym rozkazie, iż zezwolenie iego na przedłużenie rozeymu nie należy przypisywać słabości, ale miłości do iego poddanych i życzeniu oddalenia od nich nieszczęść wojny. Rozkaz ten kończy się także zapewnieniem, że J. C. Mość nigdy nie przyymie warunków, które prz ciw-łyby się temu, co wioleni walecznym swoim wojskom, swemu domowi i sobie samemu. Zapewniają, że Cesarz Austryacki mieszkać na przyszłość będzie w Peście, i że pojechała już tam Cesarzowa z całym dworem. „

Daruję Prześwietna Publiczność, że dla drożości papieru i wszystkich materiałów drukarskich, Redaktor przymuszony jest podnieść cenę pojedynczo kupowanych Nrow Gazety Brakowskiej i udtąd każdy Nmer kosztuje zł. pol. dwa.

GAZETY KRAKOWSKIEJ.

 W B SRODĘ DNIA II. PAŹDZIERNIKA 1809.

Z Lublina d. 4. Października 1809.

Rząd Centralny tymczasowy wojskowy obu dwu Galicyi bliżej esniąc stratę Ignacego Potockiego, Marszałka W. X. Litt. i iak obywatela i iak tłumacza życzeń narodu przed tronem Napoleona W. Wskrziesiciela naszego przesnączył następującym Programmatem dzień 3ci Października na tę żalobną uroczystość, i wezwał wszystkich rodaków do oddania czei temu znakomitemu mężowi.

Zsi głęboki mógł tylko wstrzymać ten obchod uroczysty, w którym obywatele pragnęli wdzięczność swoją okazać, a słabość, skutek gwałtownego uczucia, Jmć Xdas Kozmi ana K. K. Chełmskiego, radczy wydziałowego w składzie tymczasowego rządu niedozwoliła mu wcześniej uczcić pamiątki Ignacego Potockiego, na którego enoty domowe i publiczne, na tę nieporuszoną stałość w miłości i nadsiei przywrocenia ukochanej oyczyzny, tak blisko patrzył. Głos iego zmieniony, sam zakres mowy, innym swobodniejszą myśli tę świętą przekazując postugę szuley pamiątkę zgasłego uwieńczyły.

P R O G R A M M A

Na żalobny Obchod Ignacego Potockiego niegdys Marszałka W. X. Litt. odprawiony

na dniu 3 Października roku 1809 w kościele Kollegiaty Lubelskiej.

Od wstąpienia woysk narodowych na ziemię oyczystą nie obchodziliście współziomkowie, oprocz uroczystości wielkich dzieł waszego wskrzesiciela, i świętych zwycięstw waszych obrońców, dziś was wzywamy na smutny obchod najznakomitszego w kraju Męża, którego śmierć wśród podjętej dla was najwazniejszej postugi żalem przerwała ofierociałą oyczyznę. Ignacy Potocki, niegdys Marszałek W. X. L. zaledwo przed tron W. Napoleona zaniosł hołd podziwienienia i poświęcenia się współziomkowi swoim, gdy nagłą uderzony chorobą, zakończył w Wiedniu pełne chwały życie, a ta ziemia, którą swem światłem wspierał, cnotami zdołał, zasługami napęłał, nie ma tej chluby, ażeby przyleta drogie zwłoki tego, któremu tyle winna, i w którym swoją ufność, i swoją położyła nadzieję.

Rząd Centralny obu Galicyi razem ze wszystkimi rodakami wspólnie z zasmuconą oyczyzną postanowił w imieniu kraju całego oddać hołd pamięci tego Wielkiego Męża, i podług następującego porządku przesnączył smutny obchod zgonu iego na dzień 3 Października w kościele Kollegiaty Lubelskiej za anielis-

niem się J.W. Jenerałem Hebdowskim zastępcą Ministra wojny i zwierzchnym Dowodzą w obydwóch Galicyach.

1) O godzinie 7 rano dzwony po wszystkich kościołach w mieście i na przedmieściach ogłoszą ten żałobny obchod. O teyże godzinie zacząną się śpiewać wigiliie i msze SS. odprawiać.

2) Kościół Kollegiaty Lub. okryty będzie żałobą, katafalek wystawiony, i oświecony rzęsiłtem światłem.

3) Warta z 30 grenadyerow, Kapitana, i Porucznika dana będzie do kościoła, i rozstawiona przy drzwiach, ołtarzu, i katafalku, która broni przed nikim, iako w czasie obchodu żałobnego, prezentować nie ma.

4) O godz. 9 wyjdą wszystkie cechy z chorągwiemi na rynek, a wojsko od ratusza aż do kościoła Kollegiaty formować będzie przejście dla rządu i innych magistratur.

5) W pół do dziesiątej wszyscy urzędnicy urzędu powiatowego, Sądu Szlacheckiego i innych Administracyi, tudzież magistrat w czarnych sukniach, albo przynajmniej czarnej krepę na znak żałoby mający udadzą się na mietysee posiedzenia rządu centralnego, a stamtąd J.W. Prezes rządu centralnego otoczony radcami rządowemi, wydziałowemi, i innemi Administracyi rządu centralnego, powiatowych, Sądu Szlacheckiego, magistratu, i wszystkimi urzędnikami uda się do kościoła Kollegiaty Lub. gdzie rząd centralny swoje mietysee zasiędzie, a inni wszyscy urzędnicy katafalk otaczać będą.

6. Demy na ten obchod zgromadzone w obiorze czarnym z krepą na głowie znajdować się mają.

7) O godz. 10 zacząnie się wielka msza śpiewana przez J.W. JX. Biskupa Zambrzyckiego, po której mowę pogrzebową mieć będą

dzie JX. Koźmian, radca wydziałowy w rządzie centralnym, a potem kondukt zwyczajny w licznym zgromadzeniu duchowieństwa.

8) Tym samym porządkiem powroci rząd centralny na swoje posiedzenie, i jakim się uda do kościoła.

Rodacy! Pobożna pamiątka oddana Ignacemu Potockiemu jest długiem winnym oyczyźnie, jest powinnością wszystkich cnotliwych ziemkow, bo życie jego było nieoddzielnem od niej: prowadził ją w szczęściu, nieodstępnie w nieszczęściu, za nią cierpiał, i dla niej życie poświęcił. W Lublicie d. 29 Września roku 1809.

Z Wiednia d. 16. Września.

Naradzenia względem pokoju odbywają się ciągle w zamku Altenberg. Jednym z warunkow do pokoju jest; że wojsko Francuskie stać będzie aż do pokoju z Anglią w krajach Austryackich.

Wyszukiwają teraz min pod tutejszemi murami. Do różnych okolic wyszło stąd wiele wojska. Wszystkie ważniejsze mietysee w Austrii wyższej i niższej obwarowane są szanćami, a mianowicie góry Gottweich i Moller.

Nie ma dnia, żeby tu nieprzybyły świeże wojska z Francyi lub z krajow sprzymierzonych.

Między Arcy Xiążętami Janem i Karolem nie najlepssa zachodzi zgoda z powodu wypadkow wojennych. Pierwszemu nie przyzna się do winy z powodu swojego z Włoch cofnienia, i powstaie przeciw Karolowi.

Przy wojsku Francuzkim znajdować się odtąd będą kompanie lazaretowe, z 125 ludźmi sługami, których obowiązkiem będzie usługiwać chorym w lazaretach i odnosić ranionych z placu boju, a pod czas pokoju czynić służbę przy lazaretach w twierdżach.

Arcy Xie Maxymilian przedsiwiał porć do Siedmiogrodzkiej ziemi.

Wczoray przybył goniec z listem od Cesarza Franciszka do Cesarza Napoleona. Jenerał Bubna ojecha ł stąd wczoray w wieczor z listem od Cesarza Napoleona do Cesarza Franciszka. Wspomniony Jenerał otrzymał od Najjaśniejszego Cesarza Napoleona pierścień w podrunku w wartości 20,000 zł. ryń.

Cesarz Napoleon wyjechał wczoray z Schönbrunn, iak mówią, na 4 dni do Brynnu. Od wczoraysza nabierają nad iecie pokoju większej pewności.

Z Londynu d. 15. Września.
(Przez Francją.)

Rząd (wyraża gazeta Sunday Advertiser) dał Lordowi Chatam znaczny podarunek. Pomiętąy innemi rzeczami znajdają się 18 par girandolow, każdy na 5 świec. Wyznać potrzeba, że wspomniony lord jest najświatlejszym officerem w całym woysku.

Angielski Pułkownik Pencok, który dowodzi w Londynie, oznaymił w rozkazie dziennym, iż officerowie i żołnierze, którzy się poważą rozpuszczac fałszywe i niepomyśl-

ne wieści więzieniem ukaranemi zostaną.
L. st z Truxillo pod d. 21 Sierpnia, zawie-
ra co następuje:

"Woyna w Hiszpanii jest prawie ukończona. Hiszpanie są ludźmi dzikimi, napojonemi zabobonem i fanatyzmem; nie można się niczego po nich spodziewać i nie możemy wcale na nich polegać. Cuesta jest oddalony, lecz już zapóźno. Mniemają powszechnie, iż w przeciągu dwóch miesięcy powrosiemy do Anglii. Wszystkie amunicyje są do Lizbony odesłane. Francuzi mają 90,000 woysk, a my nie więcej iak 25,000. Nam zbywa na wszystkim. Francuzi nie napastowali nas w cofaniu. Za kilka dni staniemy w Portugalii. Pannie tu niesłychana drogość: funt siana kosztuje 24 pencow, a dla każdego konia potrzeba na dzień 10 funtow, &c.,

CENNA ZBOŻ

Na targu w Krakowie d. 9 i 10 Paźdz: 1809.

Korze Pszenicy	- - -	zł. pol.	48 do 60.
— Zyta	- - -	—	46 — 50.
— Jęczmienia	- - -	—	32 — 33.
— Owsa	- - -	—	28 — 32.
— Grochu	- - -	—	36 — 40.
— Kaszy jaglanej	- - -	—	68 — 76.

D O N I A S I B N I

Magistrat Miasta Stołecznego Krakowa pod protekcyą Najjaśniejszego Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego, Protektora Ligi Renskiej, Napoleona wielkiego, niniejszym wiadomo czyni, iż na proźbę Tomasza Majewskiego z rodziny rucbome Wincentego i Konegundy Winiarskich Małżonkow, iakoto w złocie, srebrze, klejnotach, kanapaeh stołch i sakniach &c. znajdujące się, na zapłacenie Summy 2000 zł. ryń. przez publiczną licytacyą dnia 16 Października r. b. o godzinie 9tej zrana w Kamienicy na Stradomiu pod Nrem. 18 stojący, za gotowe pieniądze sprzedawane będą. —

Wszyscy kupowania życzący zapraszają się ażeby w dniu wyznaczonym i miejscu znsydowali się.

Krzyżanowski. Wicepres.

Hirschberg Radca.

Nikoledon.

Z Magistratu Stołecznego Miasta Krakowa d. 15 Września 1809.

Plinta.

W przeszłą sobotę, to jest dnia 30 Września, o godzinie 7 wieczor, na końcu ulicy S. Anny przed domem JW. Wołzickiej, pewnemu Xiedzu z bryczki ukradziono, paledron sukieny Xie i, koloru czarnego, sutannę rasimorową, frak czarny do ansbe, płaszczyk czarny, kamizelek czarnych 2, kofdę Angielska 1, prześcieradło 1. Gdyby kto o tych rzeczach miał wiadomość, uprasza się aby doniósł do kamienicy na Wiśney ulicy pod Nrem 308 do gospodarza Stefana Sokotowskiego, a będzie miał przyzwoitą nagrodę.

Pewny człowiek posiadający umiejętność prawa i tak w nim, jak i ekonomicie [długoletnie] doświadczenie i kilka języków posiada, o czym wszystkim wiarygodne przekonania świadectwa, mogący nareszcie swą rzetelność kaucyonować. Życzy sobie do rządu w znacznych dobrach i interesach być użytym. Wiadomość o nim w Kantorsze gazety zaliżnąć można.

Magistrat Miasta Stołecznego Krakowa niniejszemi do wiadomości komu na tym zależy podaie, że na dniu 9 miesiąca Października r. b. o godzinie 9 licytacja liwerowania potrzebnych do opalu dla Magistratu drewna twardego 98, a miękiego 86 sągów, tudzież węgli 650 korey tu na ratuszu w biurze Rufferenta Ekonomicznego odprawiać się będzie. Ktoby więc miał ochotę podjęcia się tego obowiązku liwerowania, ma się na wyznaczonym miejscu i czasie znajdować, — W niebytności W. Intendenta.

Kozłowski.

Z Magistratu Miasta Stołecznego Krakowa d. 27 Września 1809.

Majewski.

Cyrkularz do wszystkich Dominiów i Magistratów.

Dnia 19 Października b. r. z rana o 9 godzinie na ratuszu miasta Słomniki w Cyrkule Krakowskim następujące dochody miejskie przez licytację najwyżcy dającemu wypuszczone będą, jako to: Propinacja miejska wszelkich trunków na rok jeden, to jest od d. 1go Listopada b. r. do ostatniego Października 1810 za cenę fiskalną 2022 zł. ryń. — Czopowe skarbowe miejskie też na rok jeden od 1go Listopada b. r. do ostatniego Października r. 1810, za Pretium fisci 551 zł. ryń. — Dochód od konsumpcji wina na rok jeden od d. 1go Listopada b. r. do ostatniego Października r. 1810, za pretium fisci 14 zł. ryń. — Ratusz miejski pod Nrem 62 na trzy lata od 1go Listopada b. r. do ostatniego Października r. 1812, za pretium fisci 86 zł. ryń. 7 kr. rocznie. — Chęć mający salicytowania zechcą z tym w wyżej wyrażonym dniu na ratuszu miasta Słomniki zgłosić się, i przed licytacją 10% część Pretium fisci, jako wadium słożyć.

Z Urzędu Administracyjnego Cyrkułu Krak. W Krakowie d. 25 Września 1809.

J. Wodzicki, R. J. N.

W Krakowie dwie dobrze urządzone Księgarnie z kamienicą nowo wymiurowaną i z drukarnią najładniej zaopatrzoną, są do sprzedania od ręki. — Chcący takowe kupić, raczą się udać na Wisłą ulicę do kamienicy pod Nrem 307, gdzie o warunkach dowiedzą się.

Magistrat Miasta Stołecznego Krakowa pod Protekcją Najjaśniejszego Napoleona Wielkiego, Cesarza Francuzów, Króla Włoskiego i Protektora ligi Reńskiej i t. d. podaie do wiadomości, iż Kamienica pod Nr. 397 i 498 na Żydowskiej ulicy stojąca, po niegdyś Antonim Kozmińskim pozostała, na żądanie sukcesorów tegoż sądownie za zł. ryń. 2500 oszacowana, przez licytację publiczną na dniu 26 Października r. b. o godzinie 3 po południu tu w sądzie pod następującemi warunkami sprzedana będzie.

1) Każdy życzący sobie kupić tego ma 10% część ceny szacunkowej przed zaczęciem licytacji w zakład słożyć.

2) Zakupiciel zaś przyszły ma w przeciągu 14 dni po ukończonej licytacji połowę summy resztującej z licytacji wypadłej do depozytu sądowego słożyć, lub się deklaracją od wieloletnich sukcesorów, iż mu teże połowy aż do skończonej pertraktacji i następie mającego podziału czekać chcą, okazać.

3) Drugą zaś połowę resztującej summy wypadłej na sukcesorów małoletnich Kozmińskich przypadającą ma zabezpieczyć na kamienicy teże podług płacenia prowizji po 5/100 aż do wieloletności onychże dostąpionej. Gdyby kondycji 2 i 3 zadosyć nie uczynił, tedy nowa licytacja na koszt i szkodę jego rozpisana być ma. — Wierzyciele zaś zapisowi napominają się, aby nie oczekując osobnych przywołań, pretensje swoje do protokołu licytacji gotali, inaczej przy podziale summy z licytacji wypadłej sadem na nich względ miany nie będzie.

Rochanowski.

Krzyżanowski, V. P.

Eodziński.

Hirschberg.

Z Rady Magistratu Miasta Stołecznego Krakowa d. 15 Września 1809.

Plinta.